

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Logika: systémový rámec rozvoje oboru v ČR a koncepce logických propedeutik pro mezioborová studia (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0216, OPVK)

Úvod do logiky (PL): axiomatizace predikátové logiky prvního řádu

doc. PhDr. Jiří Raclavský, Ph.D.

(raclavsky@phil.muni.cz)

15. Axiomatizace predikátové logiky prvního řádu

1) **Formální jazyk** (viz výše syntax a sémantiku)

2) **Axiómy** (axióm-schémata)

a)

Axióm 1: $A \rightarrow (B \rightarrow A)$

Axióm 2: $(A \rightarrow (B \rightarrow C)) \rightarrow ((A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow C))$

Axióm 3: $(\neg B \rightarrow \neg A) \rightarrow (A \rightarrow B)$

b)

Axióm 4: $\forall x A \rightarrow A[t/x]$

Axióm 5: $\forall x (A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow \forall x B)$ (kde A neobsahuje volnou proměnnou x)

3) **Pravidla odvození**

Modus ponens (MP) (pravidlo odloučení)

Jsou-li A i $A \rightarrow B$ teorémy, pak je i B teorémem. $(A, A \rightarrow B \mid - B)$

Pravidlo generalizace (PG)

Nechť B neobsahuje žádnou volnou proměnnou. Jestliže můžeme dokázat větu $B \rightarrow A[x]$, pak můžeme dokázat i větu $B \rightarrow \forall x A[x]$. Při kvantifikaci se z volné proměnné (jakou je x v první formuli) stává proměnná vázaná. Tímto pravidlem zajišťujeme bezespornost (věta $B \rightarrow A[x]$ by měla být logicky pravdivá, tj. pravdivá pro všechna udělení hodnot proměnné x), nikoli ale pravdivost (když je $B \rightarrow A[x]$ při nějakém udělení hodnot pravdivá, není nutné, že i $B \rightarrow \forall x A[x]$ je pravdivá).

$B \rightarrow A[x]$

$B \rightarrow \forall x A[x]$